

OBSAH

Seznam sponzorů	4
Slovo děkana Fakulty elektrotechnické ČVUT Praha	6
Slovo hejtmana Zlínského kraje	21
PŘEDMLUVA	13
Jméno určené k zapomenutí	14
Kdo to byl Josef Sousedík a proč připomenout jeho jméno?	15
Moravský Edison	17
Josef Sousedík je ...duch výjimečný ... osobnost vysoce intuitivní	18
Pronásledován německými nacisty, nenáviděn komunisty	18
KAPITOLA 1: ELEKTROTECHNIK A VYNÁLEZCE	23
Elektrotechnika ve světě a u nás na přelomu 19. a 20. století	25
Úsvit doby elektrické	27
Elektrifikace Českých zemí	27
Zrození génia	28
První kroky – čas pokusů	28
Technikem i ve válce	31
Skromné začátky	33
Vynálezecká činnost	34
Nejdůležitější vynálezy v oblasti elektrických točivých strojů	42
<i>Automatická kotva fázová</i>	42
<i>Konstantní účinník $\cos \varphi = 1$</i>	45
<i>Úsporná regulace otáček pro velké regulační rozsahy</i>	45
<i>Proměnlivý točivý moment</i>	46
<i>Univerzální indukční regulátor napětí a fázového posunu</i>	47
<i>Hydraulicko-elektrické tlakové regulátory</i>	48
<i>Samočinné nastavování kartáčů</i>	49
<i>Kosinus-reduktor</i>	49
<i>Samočinná třecí lamelová brzda</i>	50
<i>Fázová kotva se samořiditelným záběrovým momentem</i>	51
<i>Samočinně nastavitelný specifický výkon podle zatížení</i>	52
<i>Třífázový generátor</i>	52
Významné aplikace Sousedíkových vynálezů	53
<i>Elektromobilita podle Sousedíka</i>	53
<i>Hybridní elektromobil</i>	53
<i>Akumulátorový elektromobil</i>	59
<i>Shrnutí</i>	62
<i>Strela se srdcem Sousedík</i>	64
<i>Historické souvislosti – k historii motorové trakce na českých drahách</i>	66
<i>Realizace projektu Slovenské strely</i>	68
<i>Statistika provozu v prvním roce služby</i>	71
<i>Celkový technický popis</i>	73

<i>System Sousedík – čtvrtý typ trakčního přenosu</i>	76
<i>Trakční diagramy a porovnání přenosů</i>	77
<i>Čtyřstupňový ozubený převod</i>	78
<i>Elektrický přenos</i>	78
<i>Elektro-mechanický přenos systém Sousedík</i>	78
<i>Původní principiální schéma systému Sousedík</i>	79
<i>Funkční schéma systému Sousedík</i>	80
<i>Start spalovacího motoru</i>	80
<i>Rozjezd vozidla</i>	80
<i>Rychlost 40 až 70 km·h⁻¹</i>	81
<i>Rychlost 80 km·h⁻¹ a větší</i>	82
<i>Elektrické brzdění rekuperací</i>	82
<i>Slovenská strela národní kulturní památkou</i>	83
Trolejový motorový vůz	84
Trolejbusy pro Prahu	86
Elektrické kormidlo	87
Letadlo s kolmým startem	88
Přednášková činnost Josefa Sousedíka	89
Význam vynálezecké činnosti Josefa Sousedíka	91
KAPITOLA 2: TOVÁRNÍK	93
Od učně k továrníkovi	94
Od stejnosměrného proudu ke střídavému	97
Hospodářská situace v Československu počátkem dvacátých let	99
Česká elektrotechnika – technické školství a výzkum na počátku 20. století	100
To ještě za Marie Terezie ...	100
Osoby počátků české elektrotechniky	102
Praha versus Brno	103
<i>Česká technika – Praha</i>	103
<i>Česká technika – Brno</i>	104
Vladimír List	104
Československá technika – věda a výzkum	106
Elektrifikace Čech	107
Elektrifikace Moravy	108
Továrna Josefa Sousedíka – rozvoj 20. léta	109
Učni a zaměstnanci	110
Továrna – pan továrník a šéf v modrákách	112
Továrna – obchodní vzestup a kontakty	113
Vynálezectví	114
Originální výpočtář a konstruktér	116
Továrna – reference	116
Továrna – další rozvoj – patentované technologické postupy	117
Prosperující továrna	118
Společný podnik Josef Sousedík, Vsetín – MEAS Brno –	
Velox Mariánská Ostrava	119
Na vrcholu – roční obrat 25 mil. korun	120

Továrna – počátky stagnace	122
Světová hospodářská krize	123
Odmítnutí nabídky fúze s firmou Baťa	123
Načítání negativních jevů	124
Zhoršování finanční situace	125
Pomůže průmyslová Anglie ...?	126
Přednášející továrník a průmyslník	127
Konkurz továrny Sousedík	128
...nabídka barona Ringhofferera	128
Předpoklady k začlenění továrny Josefa Sousedíka do koncernu Ringhoffer	129
Průmyslnická rodina Ringhofferů	130
Firma Ringhoffer a 2. světová válka	131
Firma Ringhoffer po znárodnění	132
Lidská paměť a jméno „Ringhoffer“	133
Období 1934 až 1937 po začlenění továrny Josefa Sousedíka pod značku Ringhoffer	134
Postupná orientace výroby továrny Sousedík na program Ringhoffer	134
Výroba opět stoupá	135
Vzestup a problémy s odborovým hnutím	136
Josef Sousedík ve vývojovém středisku koncernu Ringhoffer	137
Vznik akciové společnosti	139
Personální i politické změny	140
Vlastenecké aktivity Josefa Sousedíka před 2. světovou válkou	140
Zákaz vstupu do továrny	141
Provoz továrny za 2. světové války	141
Soukromá vývojová laboratoř Josefa Sousedíka	142
Ukončení činnosti pro koncern Ringhoffer	143
Továrna Sousedík Vsetín – osvobození	143
Továrna Sousedík Vsetín – znárodnění	143
Komunisté versus odkaz Josefa Sousedíka	144
Zánik továrny a jména Josef Sousedík – vznik MEZ Vsetín	145
Rozvoj MEZ Vsetín	146
TES Vsetín – nová éra elektrotechniky ve Vsetíně	147
Důvody zániku továrny Sousedík	148
Angažovanost v politice	148
Touha po originalitě	148
Nedostatečná obchodní politika a PR	149
Výjimečnost tvůrce	149
Odmítnutí Baťovy nabídky	149
Konkurence	149
Nedostatečné cash-flow	149
Odbory	150
Včlenění továrny „Sousedík“ do koncernu Ringhoffer	150
Osudy písemností továrny Josefa Sousedíka	150
Ke kronice závodu MEZ Vsetín	151
Proč bylo jméno továrníka Josefa Sousedíka zapomenuto?	151

KAPITOLA 3: POLITIK	153
Proč vstup Josefa Sousedíka do politiky	154
Starostou města Vsetína poprvé	155
Nový starosta a náprava věcí veřejných	157
Spor o elektrárnu	158
Odstoupení z funkce starosty ... a nové volby	158
Prezident Tomáš G. Masaryk ve Vsetíně	158
Starostou města Vsetína podruhé	161
Zásluhy starosty Josefa Sousedíka o město a region	162
Stavební rozvoj města	162
Starosta – humanista	164
(Ne)zaměstnanost a média	164
Členství ve spolcích a organizacích	165
1938 – konec starostování Josefa Sousedíka	165
Starosta, občan a vlastenec	167
KAPITOLA 4: VLASTENEC	169
Vsetínský Čechoslovák	170
Nacistické Německo	172
Mnichovská dohoda	174
Obsazení Československa	176
Odboj v době Protektorátu Čechy a Morava	178
Gestapo	178
<i>Němci na Vsetíně</i>	179
<i>Gestapo v Brně</i>	180
Josef Sousedík ve vězení	185
<i>První zatčení Josefa Sousedíka</i>	186
<i>Druhé zatčení Josefa Sousedíka</i>	187
Československý zahraniční odboj	188
Na Pražský hrad přichází kat	189
Operace Anthropoid	191
Zpravodajská paraskupina Clay-Eva	195
Odboj podle Sousedíka	199
Sousedíkova odbojová organizace	199
Zrada a smrt	210
Zrádci	211
<i>Malý Franta</i>	211
<i>Velký Franta</i>	214
<i>Důvěrník Petr</i>	218
<i>Třetí zatčení Josefa Sousedíka</i>	219
<i>Smrt Josefa Sousedíka</i>	222
<i>Další svědectví o smrti Josefa Sousedíka</i>	225
Gestapák Kerner	226
Gestapák Schiefermüller	227
Po smrti	228
Dozvuky zrady	228

Juříčkův mlýn	229
Konec brněnského Gestapa	235
Osvobození Vsetína	237
KAPITOLA 5: RODINA	241
Rodiče a sourozenci Josefa Sousedíka	242
Osud rodiny Josefa Sousedíka po 2. světové válce	244
1948 – Pozůstatky buržoazních živlů	246
Manželka Zdenka, rozená Londinová	247
Prvorozený syn Josef	248
Ing. Zdenka Veselá, rozená Sousedíková – 1. dcera	250
Danuše Sousedíková – 2. dcera	253
Ing. Tomáš Sousedík – nejmladší syn	257
Osud rodiny Josefa Sousedíka po roce 1948	259
Politika vymazávání z paměti	259
1968 – Pražské jaro	260
Po pádu komunistického režimu	260
Vsetín a Josef Sousedík dnes	261
Řád T. G. Masaryka	261
Udělení státního vyznamenání JS	262
Praha a Josef Sousedík	263
Rodina-Valašsko-Československo	263
KAPITOLA 6: VALAŠSKO	265
Stručná historie kraje Valašska a města Vsetína	266
Valašsko	266
Vsetín	266
Albrecht z Valdštejna	267
Portáši	267
Rozvoj regionu	269
19. století	269
Na přelomu 19. a 20. století	269
První republika – zvelebení města	270
KAPITOLA 7: DOUŠKA ZE VZPOMÍNEK ...	273
KAPITOLA 8: SLOVO NA ZÁVĚR	275
Poslání Josefa Sousedíka	277
Moc myšlenky	279
PŘÍLOHY A SEZNAMY	281
Časová osa	282
Obrazová příloha	291
Příběh automobilu Walter Josefa Sousedíka	306
Vysvětlivky	310

Prameny a literatura	329
Archivy	329
Encyklopedie	329
Knihy	329
Noviny, časopisy	330
Ostatní tištěné zdroje	331
Elektronické zdroje	331
Jmenný rejstřík	332
Věcný a pojmový rejstřík	338
Seznam a popisy obrázků	341
Seznam tabulek	344

Ing. Jiří Kohutka

(předmluva, kapitoly 2, 3, 5, 6, 7, 8, rejstříky, přílohy a seznamy)

Ing. Josef Košťál

(kapitoly 1, 4)